

2 | 06 | 2024

BUNKERDAG

MEER INFO: WWW.RAVERSYDE.BE – WWW.FACEBOOK.COM/RAVERSYDE

INHOUD

EUROPESE BUNKERDAG	02
BUNKERDAG BELGIË	03
ANTWERPEN	04
BREDENE	06
DE HAAN	14
DE PANNE	16
HAACHT	18
IEPER	20
KEMMEL	22
KOKSIJDE	24
KORTEMARK	28
NIEUWPOORT	32
OOSTENDE	36
OOSTKAMP	42
ZEDELGEM	44
ZONNEBEKE	46

EUROPESE BUNKERDAG

Ontdek tijdens Bunkerdag de fascinerende geschiedenis van bunkers uit zowel de Eerste en de Tweede Wereldoorlog, als uit de Koude Oorlog! Bunkers zijn niet alleen symbolen van verdediging, maar ook van verhalen die verteld moeten worden. Van de loopgraven van de Eerste Wereldoorlog tot de Atlantikwall van de Tweede Wereldoorlog, deze structuren vertellen ons verhalen van moed, overleving en de menselijke ervaring in tijden van conflict.

Bunkerdag nodigt je uit om een reis terug in de tijd te maken, waarbij je kunt verkennen hoe soldaten leefden en vochten in deze versterkte structuren. Sommige bunkers zijn nog steeds intact, anderen zijn overwoekerd door de natuur. Toch ademen ze allemaal een sfeer van geschiedenis en avontuur uit. Van de Europese kusten tot diep landinwaarts, bunkers vormen een essentieel onderdeel van onze militaire geschiedenis. Tijdens Bunkerdag krijg je de kans om deze verborgen schatten te ontdekken en te leren over hun rol in het verleden.

In Nederland was Bunkerdag al een vaste waarde, toen in 2017 België op de kar sprong. Zo groeide het idee om een Europese Bunkerdag te organiseren. Via het Creative Europe-project Atlantikwall Europe worden sinds 2018 ook andere landen langs de Atlantische kust gestimuleerd om deel te nemen. Terwijl België haar Bunkerdag op 2 juni viert, kun je al op 25 mei een kijkje nemen bij onze noorderburen.

BUNKERDAG BELGIË

Bunkers zijn iconische structuren in ons landschap. Ze roepen direct associaties op met oorlog en conflict en vormen een belangrijk onderdeel van ons erfgoed. Ze zijn zowel stille getuigen van het verleden als een herinnering aan de voortdurende actualiteit van oorlog. Van verwoerde ruïnes tot goed bewaarde constructies, de esthetiek van deze bunkers is uniek en spreekt tot de verbeelding van velen.

Atlantikwall Raversyde biedt met trots een unieke kans om dit indrukwekkende erfgoed te ontdekken. Met een focus op zowel bunkers uit de Eerste als de Tweede Wereldoorlog en een zijsprongetje naar de Koude Oorlog, biedt Bunkerdag een uitgebreid programma aan activiteiten, waaronder rondleidingen, fietstochten en voorstellingen.

Dit jaar zullen maar liefst 23 locaties hun bunkers en constructies openstellen voor het publiek. De lijst van deelnemers groeit elk jaar gestaag en omvat dit jaar Antwerpen, Blankenberge, Bredene, De Haan, De Panne, Haacht, Kemmel,

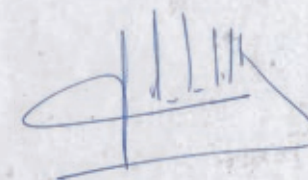
Ieper, Koksijde, Kortemark, Middelkerke, Nieuwpoort, Oostende, Oostkamp, Zedelgem en Zonnebeke.

De bunkers zijn vrij toegankelijk van 10:00 tot 18:00 uur. Let wel: inschrijven voor sommige locaties is verplicht. De openingstijden kunnen soms verschillen per locatie. Houd daarom de meest recente informatie in de gaten op www.raversyde.be

We willen graag iedereen hartelijk bedanken die heeft bijgedragen aan Bunkerdag 2024. Zonder de steun van lokale overheden, medewerkers, verenigingen, vrijwilligers en gidsen zou dit initiatief niet mogelijk zijn.

Tot op Bunkerdag!

Jurgen Vanlerberghe
Gedeputeerde voor Milieu,
natuur en landschap
Provinciebestuur West-Vlaanderen

ANTWERPEN

GEFECHTSSTAND STAB GENERAL KOMMANDO LXXXIX ARMEEKORPS

Ontdek het hoofdkwartier van het Duitse 89ste Legerkorps, verantwoordelijk voor de Atlantikwall in België en Zeeland

WAT

Welkom in het beschermde bunkerdorp in en rond het prachtige Park "Den Brandt" in Antwerpen. Bunkermuseum Antwerpen, gehuisvest in dit historische gebied, werpt niet alleen licht op de Atlantikwall, maar ook de V-wapens die de Antwerpse regio bijna 6 maanden teisterden. Dit jaar biedt het museum een unieke gelegenheid om beide grote SK1 commandobunkers te verkennen. Bezoekers kunnen het interessante contrast ervaren tussen het gerestaureerde exemplaar en de bunker aan de overkant, waar het behoud van de oorspronkelijke vorm centraal staat. Mis deze kans niet om een intrigerend stukje geschiedenis te ontdekken in dit unieke museum.

WANNEER

Doorlopend: 10.00 uur – 18.00 uur.

INSCHRIJVEN NIET NODIG

LOCATIE

Bunkermuseum Antwerpen, Acacialaan, 2020 Antwerpen. Parkingang Den Brandt (t.h.v. Seringenlaan).

GPS : 51,1835° - 4,4015°

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

INFO

www.bunkermuseumantwerpen.be

ORGANISATIE

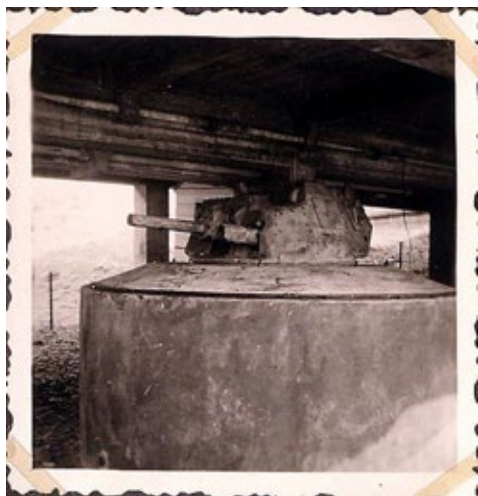
vzw Bunkermuseum Antwerpen

BLANKENBERGE

ZWISCHENWIEDERNEST PIER

Ontdek met een gids hoe de pier deel uitmaakte van de WO II-kustverdediging

WAT

Tijdens de Tweede Wereldoorlog integreerden de Duitsers de pier in hun beroemde Atlantikwall. Hierbij werd het Weerstandsnest WN Pier opgericht, met defensieve versterkingen op het kopgebouw en een bunker bij het dijkhoofd. Deze bunker was gebouwd bovenop een Belgische bunker uit de periode vóór de Tweede Wereldoorlog. Hij fungeerde als verdedigingspost voor het strand en was uitgerust met een 47 mm-antitankkanon en een machinegeweer.

WANNEER

Doorlopend: 10.00 uur – 18.00 uur.

INSCHRIJVEN NIET NODIG

LOCATIE

Zeedijk 262, 8370 Blankenberge (onder de wandelweg naar de pier)

GPS: 51,3198° - 3,1373°

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

INFO

www.belleepoquecentrum.be
belle.epoque@blankenberge.be

ORGANISATIE

Stad Blankenberge (Belle Epoque centrum)

BREDENE

BUNKER UIT DE TWEEDE WERELDOORLOG OP HET TERREIN VAN DE IBIS-SCHOOL

Ontdek een bunker als bescherming tegen bombardementen

WAT

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de bunker op het terrein van de IBIS-school, voorheen het oude gemeentehuis, gebouwd door de Duitsers als schuilplaats. Het fungeerde als toevluchtsoord voor bewakers van de sluizen en personeel van het gemeentehuis, en bood bescherming tegen bombardementen van de geallieerden.

WANNEER

Doorlopend: van 10.00 uur – 12.00 uur.

INSCHRIJVEN NIET NODIG

DEELS ROLSTOELTOEGANKELIJK

Rondom de site. De bunker is niet rolstoeltoegankelijk.

LOCATIE

School Koninklijk werk Ibis vzw, Prinses Elisabethlaan 8, 8450 Bredene Sas

GPS: 51,2233° - 2,9473°

INFO

toerisme@bredene.be
059/56 19 70

ORGANISATIE

Gemeentebestuur Bredene, dienst toerisme

BREDENE

BUNKER UIT DE TWEEDE WERELDOORLOG VAN HET TYPE REGELBAU 505

Ontdek een bunker ter bescherming van de haven van Oostende

WAT

Ontdek het verdedigingsverleden van Oostende tijdens de Tweede Wereldoorlog. Langs de landzijde werd de stad beschermd door een antitankgracht, geflankeerd door diverse bunkers. Een van deze bunkers, gelegen aan de Brugsesteenweg in Bredene, is een antitankgeschutbunker met bemanningsverblijf (type Regelbau 505). Opmerkelijk is dat de stalen pantserplaat die het kanon beschermd bewaard is gebleven. In 2007 kreeg deze geschutbunker de status van beschermd monument. Ervaar de geschiedenis van deze opmerkelijke bunker en zijn rol in de verdediging van de regio.

WANNEER

Doorlopend: 14.00 uur – 16.00 uur.

INSCHRIJVEN NIET NODIG

DEELS ROLSTOELTOEGANKELIJK

Rondom de site. De bunker is niet rolstoeltoegankelijk.

LOCATIE

Brugsesteenweg, Shoppingcenter,
8450 Bredene Sas

GPS: 51,2207° - 2,9648°

INFO

toerisme@bredene.be
059/56 19 70

ORGANISATIE

Gemeentebestuur Bredene, dienst toerisme

BREDENE

VUURLEIDINGSPOST UIT DE TWEDE WERELDOORLOG
STEUNPUNT BRUCHMÜLLER OF GOLTZ

Ontdek een observatie- en een vuurleidingsbunker van een spoorwegbatterij

WAT

Deze observatie- en vuurleidingsbunker is het enige overgebleven onderdeel van de spoorwegbatterij E690 (Steunpunt Bruchmüller of Goltz). Dit bunkercomplex omvatte oorspronkelijk zo'n veertigtal structuren en was uitgerust met vier zware kanonnen. De observatie- en vuurleidingsbunker bestaat uit een observatieruimte en een rekenkamer, evenals een radiokamer en een bemanningsverblijf. De waarnemers in deze bunker stuurden de vier kanonnen aan, die verbonden waren met het station van Oostende via een spoorlijn.

WANNEER

Doorlopend: 10.00 uur – 18.00 uur. Er is elke 30 minuten een rondleiding door een gids voorzien (duur tour : 30 minuten)

INSCHRIJVEN NIET NODIG

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Toegangsweg via de duinen langs de Koninklijke Baan (N34), ter hoogte van tramhalte 'Bredene Duinenplein', Neem de eerste afslag links en ongeveer 100 meter verder een trap naar rechts, door het zand.

GPS: 51,2488° - 2,9588°

INFO

toerisme@bredene.be
059/56 19 70

ORGANISATIE

Gemeentebestuur Bredene, dienst toerisme

DE HAAN

BEGELEIDE WANDELING LANGSHEEN RELICTEN UIT DE TWEEDE WERELDOORLOG

Ontdek de Tweede Wereldoorlog in De Haan

WAT

Laat je meenemen door een ervaren gids, die je alles vertelt over de Britse Chain Home radar en het passieve Duitse radarsysteem Klein Heidelberg, waarvan de ware toedracht pas na de oorlog werd ontdekt. Deze wandeling werpt ook een licht op de bevrijding van de regio, die precies 80 jaar geleden plaatsvond. Na de rondleiding volgt een exclusief bezoek aan een commandobunker, waar je een uniek inzicht krijgt in de geschiedenis van de regio tijdens de Tweede Wereldoorlog. Mis deze boeiende ervaring niet!

WANNEER

Rondleiding om 10.30 uur – 14.30 uur. (reeds VOLZET)

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK

Via <https://www.visitdehaan.be/eloket> (voor 1 juni).

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Start – infokantoor Toerisme De Haan / tramstation De Haan, Tramlijn-Oost, 8420 De Haan

GPS: 51,2726° - 3,0330°

INFO

toerisme@dehaan.be

ORGANISATIE

Dienst Toerisme De Haan

DE PANNE

STEUNPUNT ADINKERKE (STP.049)

Ontdek en beleef hoe het leven was in een Duitse veldbatterij uit de Tweede Wereldoorlog

WAT

Welkom bij Steunpunt Adinkerke (Stp.049), een fascinerende veldbatterij in de achterlinie. Hier ontdekt u een zeldzaam bewaard monument uit de Tweede Wereldoorlog. Met zes bakstenen open beddingen, vier geschutsbunkers en een commandobunker biedt deze site een uniek inzicht in de Duitse kustverdediging van de Atlantikwall. Bewonder twee van de intacte Regelbau 611 geschutsbunkers, waarvan één nog steeds zijn originele houten buitendeuren heeft. Verken de tobruk (observatie- of mitrailleurpost) via de aanwezige ijzeren klimijzers. Deze goed bewaarde veldbatterij belooft een boeiende ervaring voor alle bezoekers.

WANNEER

Doorlopend: van 10.00 uur – 18.00 uur is één geschutsbunker geopend en bemand door re-enactors.

Om 10.30 uur, 12.00 uur, 14.00 uur, 15.15 uur en 16.15 uur kan onder begeleiding van een gids de site van de Veldbatterij Adinkerke bezocht worden.

Doorlopend zijn er demonstraties van KSD Radioamateurs Koksijde.
Workshops voor kinderen (6-12 jaar) van 10.30 uur tot 12.30 uur en 13.30 uur tot 17.00 uur met als thema's bunkers en de bevrijding.

INSCHRIJVEN NIET NOODZAKELIJK

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Cabourweg z/n 8660 Adinkerke - De Panne (ter hoogte van Hoeve De Woestijn. De veldbatterij bevindt zich na 0,5 km aan de rechterkant).

GPS: 51,0632° - 2,5749°

INFO

www.depanne.be/bunkerdag

ORGANISATIE

Lokaal bestuur De Panne, Team Toerisme, Lokale Economie, Cultuur en Erfgoed, Aquaduin en ANB

HAACHT

BUNKERCOMPLEX H4 – SLUISBUNKER EN ANTITANKGRACHT (ATG)

Ontdek een sluisbunker uit de Tweede Wereldoorlog, een antitankgrachtwandeling, een nieuwe bunkerwandeling en loopgravenwandeling

WAT

Kom naar Haacht en ontdek een wereld van geschiedenis op Bunkerdag! Doe mee aan een boeiend begeleid bezoek met een gids aan de sluisbunker en de Antitankgracht (ATG). De sluisbunker bewaakte de sluis tussen de Dijle en de Antitankgracht. De ATG van Haacht, gebouwd in 1939, was een cruciaal onderdeel van de Koninkshooikt-Waver-linie – de belangrijkste verdedigingslinie van België in de jaren dertig. Ontdek daarnaast onze nieuwe bewegwijzerde bunkerwandeling, antitankgrachtwandeling en loopgravenwandeling. Voor fietsliefhebbers hebben we de bewegwijzerde fietsroute “Bunkers Binnenste buiten”. Sluit je dag af met een drankje in het gezellige War & Army-café. Kom en laat je verrassen door het rijke verleden van Haacht!

WANNEER

Vangt aan 10.00 uur, de laatste begeleid wandeling is om 17.00 uur.

INSCHRIJVEN NIET NOODZAKELIJK

GEDEELTELIJK ROLSTOELTOEGANKELIJK

Het terrein wel, de bunker niet

LOCATIE

Onthaalsite ATG, Einde Roostweg,
3150 Haacht

GPS: 50,9874° - 4,6399°

Auto: Verlaat de Keerbergsesteenweg naar de Roostweg. Rij op het einde van de Roostweg de parking op (grasveld). Ga van hier te voet verder, je kan de bunker al zien.

Fiets: ter hoogte van de Hansbrug verlaat je de Keerbergsesteenweg naar de Dijledijk (richting Werchter). Via de onthaalsite ATG kom je aan de bunker.

INFO

kurt.tenrin@live.be
0472/ 82 85 98
www.haacht.be

ORGANISATIE

Gemeente Haacht, HO8 vzw

IEPER

TWEE FIETSTOCHTEN

Ontdek per fiets het landschap van de Eerste Wereldoorlog

WAT

Beide fietstochten starten aan Essex Farm Cemetery. John McCrae, de Canadese arts-soldaat, schreef er het beroemde gedicht 'In Flanders Fields'. Ontdek het verhaal van John McCrae en de omgeving van de bunker. Spring daarna op je fiets en volg de fietstocht Ieper Noord, waarbij je verschillende historische locaties verkent, waaronder de verborgen bunker in Boezinge, de Ziegler Bunker (Slaaktestraat), de Goumier Farm Bunker (Briekestraat), Kruiskalsijde, en de Bunker Zuiderring. Bij fietstocht Ieper Zuid ontdek je Hill 60, Kanaalkoffer, St. Elooi en Lankhof Farm. Laat je betoveren door deze historische locaties en laat de geschiedenis tot leven komen tijdens je verkenningstocht door het landschap van de Eerste Wereldoorlog.

WANNEER

Fietstochten starten om 14.00 uur.

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK

Via <https://toerismeieper.be/bunkerdag>

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Start – Essex Farm Cemetery.
Diksmuidseweg 8900 Ieper.

GPS: 50,8708° - 2,8731°

INFO

toerisme@ieper.be
057/23 92 20

ORGANISATIE

Toerisme Ieper

KEMMEL

COMMANDOBUNKER KEMMEL

Ontdek het verhaal van de Koude Oorlog in de Kimmelberg

WAT

De Commandobunker in Kemmel werd in de vroege jaren 1950 gebouwd, tijdens de hoogtijdagen van de Koude Oorlog. Hij werd door België en zijn bondgenoten beschouwd als een cruciale coördinatiebunker voor de luchtverdediging in West-Europa. Hoewel initieel ongebruikt, werd de bunker in de jaren 1960 door het Belgische leger omgevormd tot hoofdkwartier in geval van oorlog, conflicten en oefeningen. Bij een aanval van het Warschaupact zou de generale staf zich er terugtrekken om de verdediging van het land te organiseren. Daal met een gids twintig meter af in de buik van de Kimmelberg, waar je een wereld vol geheime missies, onzichtbare vijanden en een alomtegenwoordige spanning ontdekt die niemand onberoerd laat! Een evocatie brengt de bunker terug tot leven, waardoor je een glimp opvangt van zijn historische betekenis en impact.

WANNEER

Rondleidingen om 10.00 uur, 11.30 uur, 13.00 uur, 14.30 uur en 16.00 uur. Een geleid bezoek duurt 1,5 uur. Er is een maximum van 60 personen per tijdslot.

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK

Via <https://webshopheuvellandtoerisme.recreatex.be> (voor 31/05).

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Lettingstraat 64, 8950 Heuvelland

GPS: 50,7762° - 2,8167°

INFO

www.commandobunker.be
www.toerismeheuvelland.be

ORGANISATIE

War Heritage Institute - Plateau West i.s.m.
Toerisme Heuvelland en VVV Heuvelland vzw

KOKSIJDE

STEUNPUNT PANTHER

Ontdek het verhaal van een jonge Schotse vliegenier in de Eerste Wereldoorlog

WAT

Een beetje verloren, in het hart van een residentiële villawijk, te midden van de Hoge Blekker, bevindt zich een indrukwekkende Regelbau 612-bunker die ooit deel uitmaakte van Steunpunt Panther tijdens de Tweede Wereldoorlog. Stefaan Demoen (muziek) en Ariane Vyvey (woord) brengen het waargebeurde verhaal van een jonge Schotse vliegenier uit de Eerste Wereldoorlog tot leven. In dit sfeervolle decor van bunker en duinen ontvouwt zich een verhaal vol emoties, feiten en een spannende ontknoping. Woord en muziek vormen een perfecte symbiose voor een boeiende ervaring voor ogen en oren. Mis deze unieke voorstelling niet!

WANNEER

Voorstellingen om 10.00 uur, 11.30 uur, 14.00 uur en 16.00 uur.

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK

Via www.koksijde.be/bunkerdag (voor 31/05).

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Op het einde van de James Ensorlaan (doodlopend), 8670 Koksijde

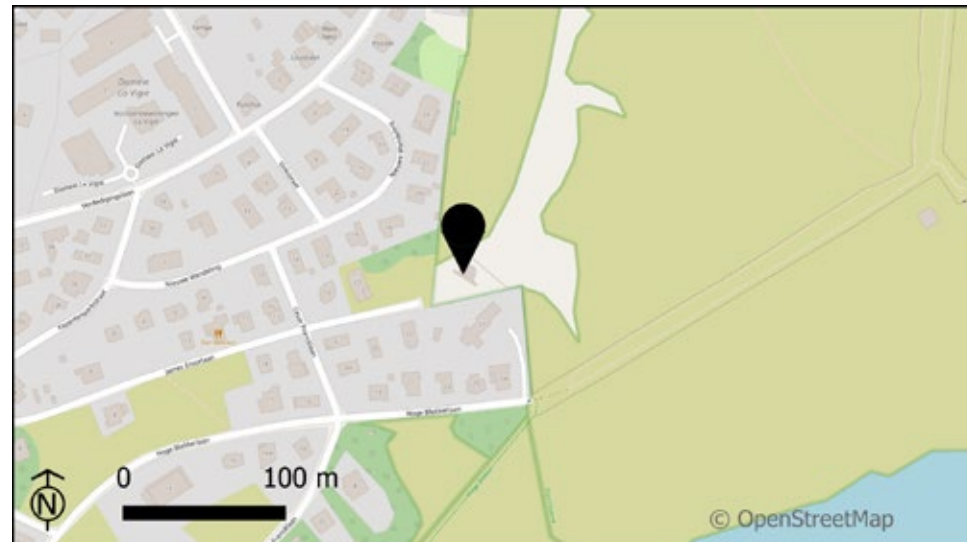
GPS: 51,1151° - 2,6493°

INFO

Dienst Cultuur en Erfgoed
gemeente Koksijde
www.koksijde.be/bunkerdag
cultuur@koksijde.be
058/ 53 34 40

ORGANISATIE

Gemeente Koksijde

KOKSIJDE

WEERSTANDSNEST WALDERSEE

Ontdek dit Duitse weerstandsnest uit de Tweede Wereldoorlog, dat deel uitmaakte van de Atlantikwall

WAT

Ontdek Waldersee, een goed bewaard weerstandsnest op de Atlantikwall en sinds 2021 beschermd als monument. Het complex omvat geschutstellingen, mitrailleur- en observatieposten, posities voor antitankgeschut, bunkers en manschapsverblijven en Tobruks. Sommige structuren zijn zeldzaam en uniek langs de Belgische kust. De geschutkazemat (type R612) is het meest iconische element, met veldgeschut gericht op de zee. Loopgraven verbinden de verschillende verdedigingswerken. Maak kennis met Waldersee en laat een gids je uitleg geven over de bouw en functie van de verschillende onderdelen.

WANNEER

Van 10.00 uur tot 13.00 uur en 14.00 uur tot 17.00 uur.

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK

Via www.koksijde.be/bunkerdag.
Inschrijven voor 31/05

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Verzamelpunt: t.h.v. Surfclub Windekind,
Zuidenwindhelling 1, 8670 Oostduinkerke
(Groenendijk)

GPS: 51,1417° - 2,6972°

INFO

Dienst Cultuur en Erfgoed
gemeente Koksijde
www.koksijde.be/bunkerdag
cultuur@koksijde.be
058/ 53 34 40

ORGANISATIE

Gemeente Koksijde

KORTEMARK

DE VLAE - HÖHE BEI TOLHOEK

Ontdek de laatste verdedigingslinie van de Duitse bezetter aan de rand van het Vrijbos

WAT

Aan de rand van het Vrijbos lag honderd jaar geleden de laatste verdedigingslinie van de Duitse bezetter. De twee betonnen verdedigingsconstructies zijn gebouwd eind 1917 en maakten deel uit van de nieuwe Flandern I-stelling. Dit was een uitgebreid netwerk van bunkers, draadversperringen en artilleriebatterijen, verbonden door smalsporen. Opvallend waren de schildvormige contouren van de daken en de speciale uitsparingen in muren en plafond voor de opstelling van machinegeweren (MG08). De ligging was uniek door zijn hoogte van 42 meter boven de zeespiegel. Vanaf hier kon men uitkijken over het glooiende landschap richting het front, het Houthulst-Bos en zelfs de Kemmelberg in de verte. Een fascinerend stukje geschiedenis dat u niet mag missen tijdens Bunkerdag.

WANNEER

Doorlopend van 10.00 uur tot 18.00 uur.

INSCHRIJVEN NIET NOODZAKELIJK

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Vlaesstraat ter hoogte van huisnummer 20, 8610 Kortemark/Zarren

GPS: 50,5895° - 2,9710°

INFO

toerisme@kortemark.be

ORGANISATIE

Kortemark

MIDDELKERKE

FIETSTOCHT

Ontdek al fietsend verschillende bunkerlocaties uit de Tweede Wereldoorlog

WAT

Verken het uitgestrekte Middelkerke op de fiets tijdens een unieke bunkersafari van ongeveer 25 kilometer. Tijdens deze tocht delen we het intrigerende verhaal van de Duitse Atlantikwall uit de Tweede Wereldoorlog. We passeren enkele sleutelplaatsen, zoals het domein Raversyde, Sint-Laureins en de Bamburgsite, maar ook het nieuwe casino SILT. Fiets langs de kust en door de polders terwijl we op zoek gaan naar sporen en verhalen over de kustverdediging. Een onvergetelijke ervaring voor geschiedenisliefhebbers en avonturiers.

WANNEER

Er start een fietstocht om 10.00 uur en 15.00 uur. Deze duurt ongeveer 3 uur.

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK

Via tickets.middelkerke.be (tot 2/06/2024)

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Start: parking brasserie Walrave
Atlantikwall Raversyde
Nieuwpoortsesteenweg 636
B-8400 Oostende

GPS: 51,1992° - 2,8503°

INFO

www.cultuurstek.be

ORGANISATIE

Gemeente Middelkerke

NIEUWPOORT

REGELBAU 656 TILLY 2 WIDERSTANDSNEST

Ontdek een Duitse bunker onder het Koning Albert I-monument

WAT

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het Sluizencomplex omringd en verdedigd door verschillende weerstandsnesten en steunpunten, waarbij de bunkers bekend staan als Tilly 1, 2 en 3. Een opvallende vondst was de Regelbau 656-bunker, een personeelsbunker voor 15 man, die gebouwd werd vanaf 1943. Op een zijmuur is het opschrift "Ost-W 019-252" te vinden. Deze bunker uit de Tweede Wereldoorlog werd toevallig ontdekt tijdens grondwerken onder het Koning Albert I-monument in 2014. Deze werkzaamheden gingen gepaard met de bouw van het bezoekerscentrum Westfront, dat bezoekers wil introduceren in de turbulente geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog. De bunker bevindt zich bij het sluizencomplex De Ganzepoot, van waaruit de IJzervlakte werd onder water gezet.

WANNEER

Gidsbeurt om 10.00 uur, 11.00 uur, 13.00 uur, 14.00 uur en 15.00 uur.

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK

via www.nieuwpoort.be/bunkerdag (tot 31 mei).

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Kustweg 2/Sluizen 8620 Nieuwpoort

GPS: 51,1365° - 2,7562°

INFO

cultuur@nieuwpoort.be
058/ 79 50 00

ORGANISATIE

Stad Nieuwpoort - Dienst Cultuur

OOSTENDE

ATLANTIKWALL RAVERSYDE

Ontdek de Duitse batterijen Saltzwedel-neu, Aachen en een fototentoonstelling 'De Kust Bevrijd'

WAT

Kom en ontdek tijdens Bunkerdag gratis de indrukwekkende Batterij Aachen uit de Eerste Wereldoorlog en Saltzwedel-neu uit de Tweede Wereldoorlog. Maak een wandeling langs het parcours en doe mee aan boeiende creatieve workshops voor alle leeftijden. Laat je inspireren door de tijdelijke tentoonstellingen 'Ensor 1940' en 'Getekende Oorlog: De Atlantikwall gestript', die gratis te bezichtigen zijn. Tijdens je tocht kom je ook levendige stripfiguren tegen! Mis ook zeker de signeersessies niet met Marcel Rouffa, de tekenaar en scenarist van de spannende nieuwe strip 'Victors oorlog, vier bange jaren aan de kust'. Vanaf 2 juni kun je bovendien in het park genieten van de fascinerende nieuwe fototentoonstelling 'De Kust Bevrijd'. Op de Bunkerdag tonen we ook exclusief de mooie maquette van Batterij Hundius (Oostende) die Jean-Marie Bériot (navycool) maakte. Hij overleed kort na de vorige Bunkerdag. Kom en beleef een dag vol geschiedenis, creativiteit en avontuur!

WANNEER

Van 10.00 uur tot 18.00 uur.
Laatste toegang 16.15 uur.

INSCHRIJVEN NIET NOODZAKELIJK

DEELS ROLSTOELTOEGANKELIJK

Batterij Aachen (WOI) is toegankelijk voor rolstoelgebruikers mits begeleiding (helling van 11%) alsook het park van het Provinciedomein. Batterij Saltzwedel-neu (WOII) is niet rolstoeltoegankelijk.

LOCATIE

Parking: Nieuwpoortsesteenweg 636, 8400 Oostende. Volg de wegwijzers naar Atlantikwall Raversyde (5 min. stappen).
Locatie bunkers Atlantikwall Raversyde: naast Duinenstraat 147, 8400 Oostende.
Kusttram: halte Raversijde Provinciedomein
GPS parking Nieuwpoortsesteenweg:

GPS: 51,1978° - 2,8489°

INFO

www.raversyde.be

ORGANISATIE

Atlantikwall Raversyde

OOSTENDE

BATTERIJ HUNDIUS

Ontdek een unieke tunnel die de bezoeker leidt naar het hart van Batterij Hundius

WAT

Ontdek Batterij Hundius, een indrukwekkende marinekustbatterij van de Atlantikwall, gebouwd door Oekraïense en Russische krijgsgevangenen. Deze batterij, genoemd naar duikbootcommandant Paul Hundius uit WO1, omvat vuurleidingsposten, geschutkazematten, bunkers en een unieke tunnel. Hoewel nooit gebruikt tegen de geallieerde legers, werd ze geëvacueerd bij de komst van Canadese troepen. Sinds 1997 is het een beschermd monument. Bezoek tijdens Bunkerdag de tunnel, een zeldzaam Belgisch bouwwerk, dat leidt naar een observatiebunker in het hart van de batterij. In Batterij Hundius zijn zelfs nog originele muurschilderingen van Duitse soldaten te zien. Mis deze unieke ervaring niet!

WANNEER

Doorlopend van 10.00 uur tot 18.00 uur.

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK

oostende@cadets-de-marine-kadetten.be

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Vuurtorenweg z/n,
8400 Oostende (Oosteroever)

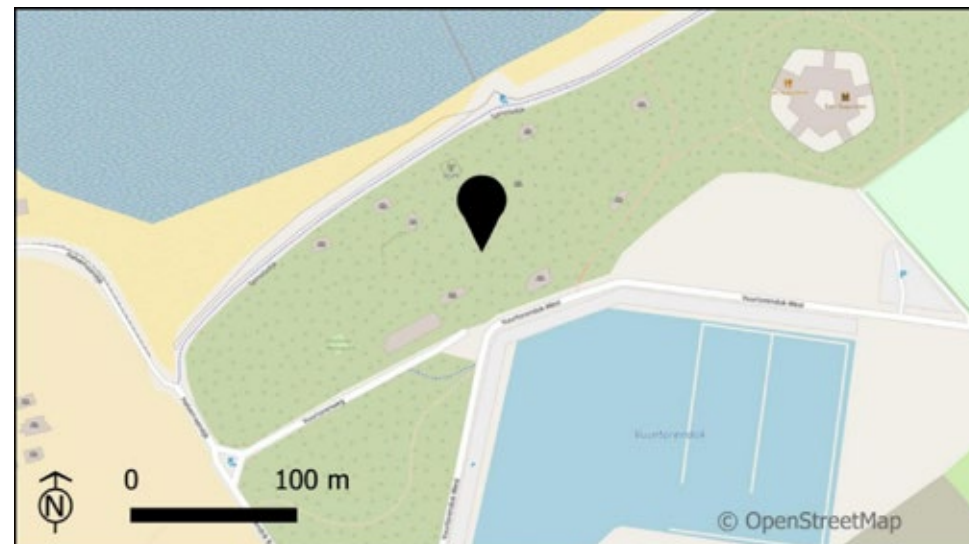
GPS: 51,2384° - 2,9314°

INFO

oostende@cadets-de-marine-kadetten.be

ORGANISATIE

Koninklijke Marine Kadettenkorps,
Afdeling Oostende, Atlantikwall Raversyde
en de gidsen

OOSTENDE

STEUNPUNT STENE

Ontdek een Duitse veldbatterij uit de Twee Wereldoorlog ter verdediging van de Atlantikwall

WAT

Steunpunt Stene was een Duitse veldbatterij uit de Tweede Wereldoorlog, gebouwd tussen 1942 en 1944. Gelegen in Stene, nabij Oostende, op de site van een voormalige steenbakkerij, diende het als verdedigingspunt van de tweede linie van de Atlantikwall. Het steunpunt, onderdeel van de Stützpunktgruppe Oostende, lag tussen de Schorredijk, Schorrestraat en Steensedijk. Bij een vijandelijke landing vanaf zee moest de veldbatterij het strand onder vuur nemen. Tegen aanvallen vanuit het binnenland verdedigde het steunpunt de haven van Oostende met twee MG kazematten type 630. Vanwege haar historische en industriële archeologische waarde werd Steunpunt Stene op 19 oktober 1998 beschermd als monument en op 14 september 2009 vastgesteld als bouwkundig erfgoed. De gebouwen zijn uniek en goed bewaard gebleven.

WANNEER

Doorlopend van 10.00 uur tot 18.00 uur.
Verken deze bunkers en hun omgeving met behulp van de Erfgoedapp (1,6 km).

INSCHRIJVEN NIET NOODZAKELIJK

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Steensedijk/Schorredijk z/n 8400 Oostende

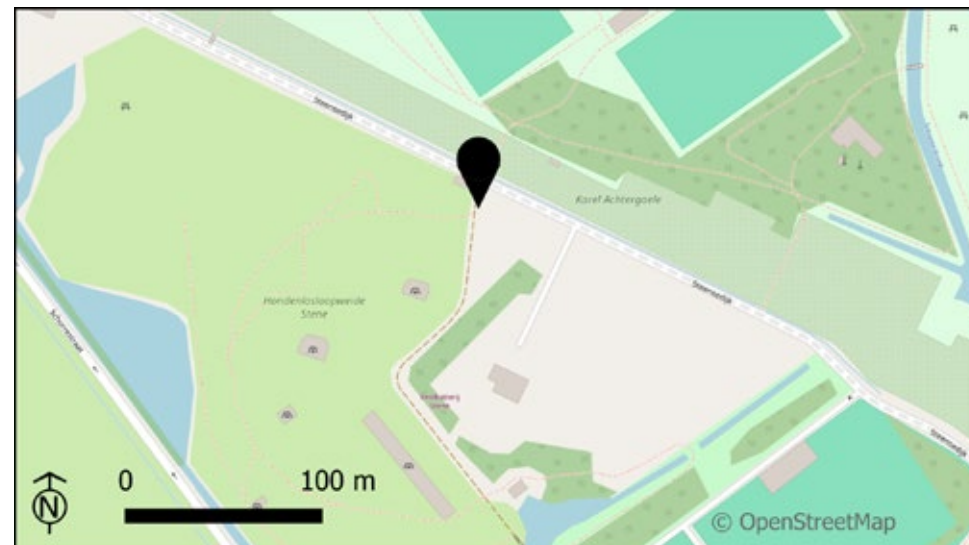
GPS: 51,2003° - 2,9205°

INFO

www.steneheemkring.be

ORGANISATIE

Heemkring 't Schorre Steene

OOSTKAMP

BUNKER UIT DE EERSTE WERELDOORLOG

Ontdek een uniek overblijfsel uit de Eerste Wereldoorlog in Oostkamp

WAT

Deze site is een zeldzaam overblijfsel van Duitse militaire constructies uit de Eerste Wereldoorlog in de omgeving van Brugge. In Oostkamp en Steenbrugge stonden lichtbakens om zeppelins naar de Engelse kust te leiden. Waarschijnlijk diende deze locatie ook als één van de 26 zoeklichten in de verdedigingsgordel van de Duitse luchtafweer rond Brugge. Tijdens het begeleid bezoek, dat ongeveer 20 minuten duurt, krijg je inzicht in de functie van deze site. Je kunt de half in de grond verzonken betonnen kamer aan de binnenzijde verkennen.

WANNEER

Doorlopend van 10.00 uur tot 17.00 uur.

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK

Via www.heemkringoostkamp.be

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Koekoekstraat (navigatie Legeweg 249)
8020 Oostkamp

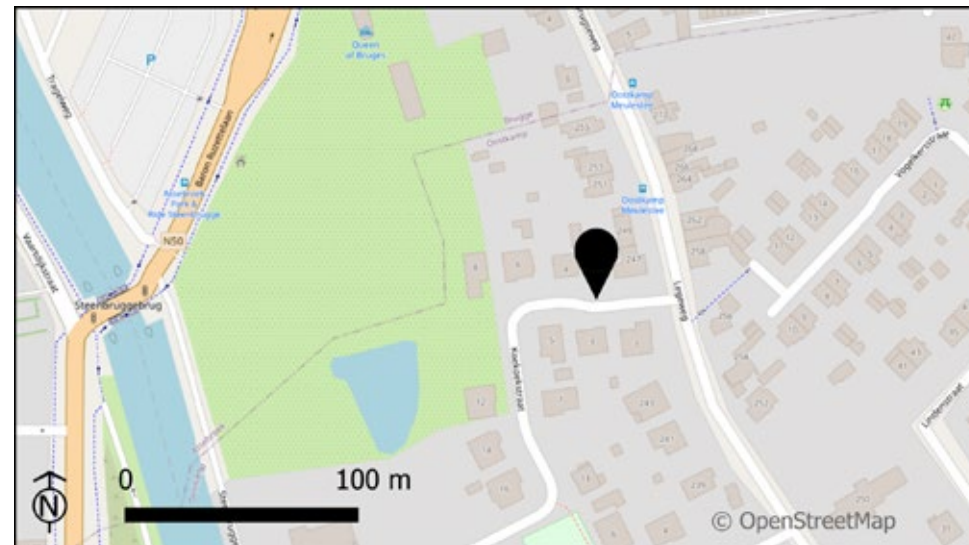
GPS : 51,1794° - 3,2370°

INFO

www.heemkringoostkamp.be

ORGANISATIE

Heemkring Oostkamp

OOSTKAMP

SCHUILPLAATSEN UIT DE TWEEDE WERELDOORLOG

Ontdek een overwinteringsplaats voor vleermuizen in bunkers uit de Tweede Wereldoorlog

WAT

Ter voorbereiding op een mogelijke invasie van Engeland verzamelde het Duitse leger landingsschepen in het Kanaal Gent-Brugge. In Oostkamp werden schuilplaatsen voor personeel gebouwd op regelmatige afstanden, waar ook goederen konden worden opgeslagen. Tegenwoordig dienen enkele bunkers als verblijven voor vleermuizen. Bezoek de bunker en ontdek waarom vleermuizen hier overwinteren. In de belevingsruimte naast de bunker leer je meer over de biodiversiteit in de vallei van de Zuidleie, met zijn vele orchideeën. Onder begeleiding van een ervaren natuurgids kun je waterdierpjes bekijken en determineren. Kom en ontdek de fascinerende natuurlijke en historische aspecten van deze bijzondere locatie!

WANNEER

Doorlopend van 10.00 uur tot 17.00 uur.

INSCHRIJVEN NIET NOODZAKELIJK

NIET ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Westdijk 8020 Oostkamp (De site is makkelijk met de fiets of te voet bereikbaar langs de Westdijk. Parkeren kan op 1,5 kilometer in de Patersonstraat of ter hoogte van de Warandeputten).

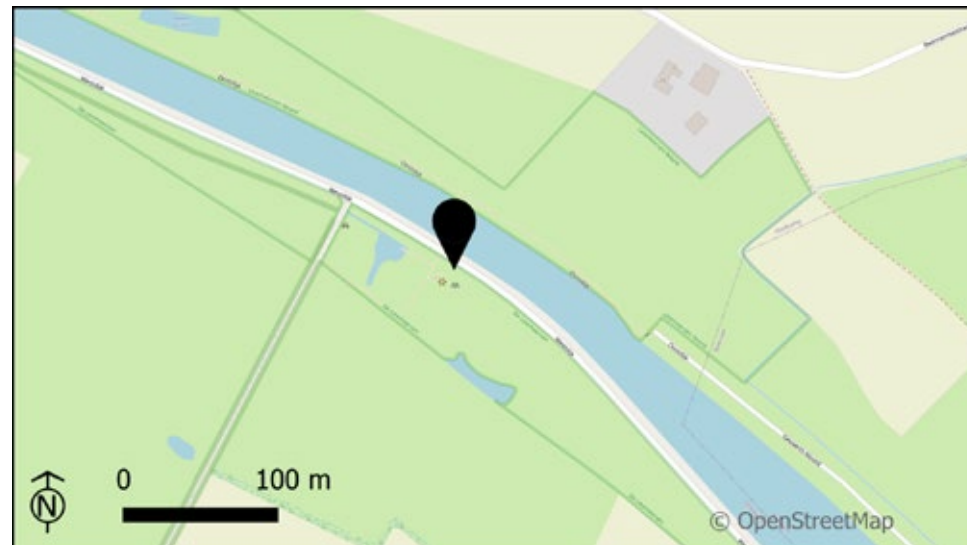
GPS : 51,1502° - 3,2847°

INFO

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-oostkamp>,
<https://valleivandezuidleie.be/>

ORGANISATIE

Natuurpunt Oostkamp
(i.s.m. Heemkring Oostkamp)

ZEDELGEM

VLOETHEMVELD

Ontdek in het Vloethemveld een munitiedepot en een krijgsgevangenkamp van na de Tweede Wereldoorlog

WAT

Ontdek de rijke militaire geschiedenis van het Vloethemveld. Zowel tijdens de Eerste als na de Tweede Wereldoorlog speelde deze locatie een belangrijke rol. Van oefenterrein tot opslagplaats voor munitie en als onderkomen voor mogelijk meer dan 120 000 krijgsgevangenen, deze 'verborgen' locatie heeft veel te onthullen. Laat je leiden door een ervaren gids die je meeneemt op een boeiende reis door de geschiedenis. Leer meer over de fascinerende verhalen achter de militaire aanwezigheid in dit unieke landschap. Kom en ontdek de geheimen van het Vloethemveld tijdens een onvergetelijk bezoek.

WANNEER

Om 10.00 uur en 14.00 uur (reeds VOLZET).

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK
reservaties@vloethemveldvzw.be

ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Vloethemveld 10A, 8020 Zedelgem

GPS: 51,1460° - 3,1126°

INFO

info@vloethemveld.be,
www.vloethemveldvzw.be

ORGANISATIE
Vloethemveld

ZONNEBEKE

POLYGON WOOD BUNKERS

Ontdek en herbeleef de Eerste Wereldoorlog in de Polygon Wood bunkers in Zonnebeke

WAT

Maak een boeiende wandeling doorheen het Polygoonbos. Hier zijn vandaag nog drie vrij intacte betonnen militaire posten terug te vinden, naast restanten van verschillende andere betonnen verdedigingsconstructies. De twee Nieuw-Zeelandse constructies liggen midden in het bos, op zo'n 200 meter ten zuidwesten van het New Zealand Memorial to the missing op Buttes New British Cemetery. De Duitse bunker Scott Post ligt op ongeveer 300 meter ten zuidwesten van dit Nieuw-Zeelandse gedenkteken, dichterbij de hoofdas van het bos. Na de oorlog werd Scott Post gebruikt voor het vernietigen van munitie. De Nieuw-Zeelandse bunkers vormen de enige exemplaren van dit type in de Westhoek. Tijdens Bunkerdag zal de living history groep 'SRD' zich speciaal voor deze gelegenheid inleven in historisch correcte uniformen, wat je een beeldende inkijk geeft in het verleden. Mis deze unieke ervaring niet!

WANNEER

Start wandelingen: 10.00 uur, 11.00 uur, 13.00 uur, 14.00 uur en 15.00 uur.

INSCHRIJVEN NIET NOODZAKELIJK

ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Polygon Wood bunkers Lange Dreve 1
8980 Zonnebeke

GPS: 50,8575° - 2,9916°

INFO

GPS1917vzw

ORGANISATIE

GPS1917vzw i.s.m. SRD en Toerisme
Zonnebeke

ZONNEBEKE

CRYER FARM

Ontdek het verhaal van een ondergrondse bunker uit de Eerste Wereldoorlog

WAT

In 1916 bouwden de Duitsers een ondergrondse bunker op deze locatie, waar ze hun gewonden van de slaglinie bij het Hooge naartoe brachten. In 1917 werd de site veroverd door het 7th London Regiment onder leiding van luitenant Cryer, naar wie de nabijgelegen hoeve Cryer Farm werd vernoemd. In 2001 werd de site herontdekt door ABAF vzw, vrijgemaakt en voorzien van een passende toegang met betonstenen. Neem deel aan een gidsbeurt vanaf de Meenseweg naar de bunker. Eenmaal bij de bunker aangekomen, ontvang je gedetailleerde uitleg over de bouw en het gebruik ervan. Ontdek de intrigerende geschiedenis achter deze bijzondere locatie.

WANNEER

Vanaf 10.00 uur, laatste rondleiding om 16.00 uur.

INSCHRIJVEN NIET NOODZAKELIJK

ROLSTOELTOEGANKELIJK

LOCATIE

Menenstraat 44, 8902 Zonnebeke

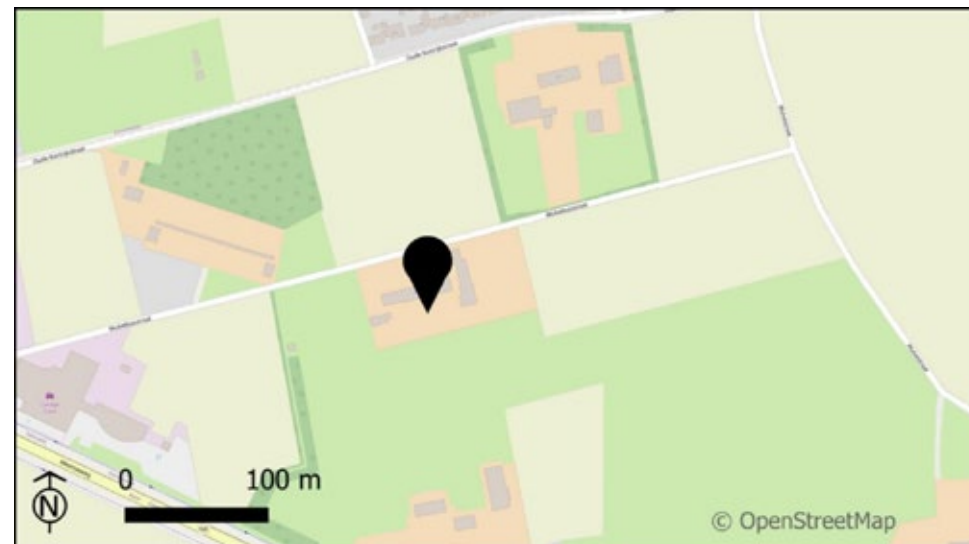
GPS : 50,8444° - 2,9665°

INFO

Bellewaerts.be
www.hoogecrater.com

ORGANISATIE

Bellewaerts vzw, Hooge Crater Museum, Toerisme Zonnebeke en een bijzondere dank aan de eigenaars van de site.

In samenwerking met de volgende partners:

Blankenberge

brede ne
zee strand duinen

DE HAAN
WEDDING

DE PANNE

HECHT
HAACHT

VREDESTAD
IEPER

Heuvelland

K Fascinerend
Koksijde
Oostduinkerke

kortemark
op jouw ritme

m
middellike

NIEUWPOORT

Oostende
DE STAD
VAN ZEE

Oostkamp

Zedelgem

Zonnebeke

Vlaamse
overheid

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

aquaduin
Water Natuur Bos
Dier en Planten

Bellewaerts

War 1
Heritage
Institute

HEUVELLAND

HKO

VLOETHENVELD
VZW
S.R.D.
Natuur, Recreatie en Wetenschap
1976

GENOTSCHAP SOCIËTË
MOEDERENVELDE

natuurpunt